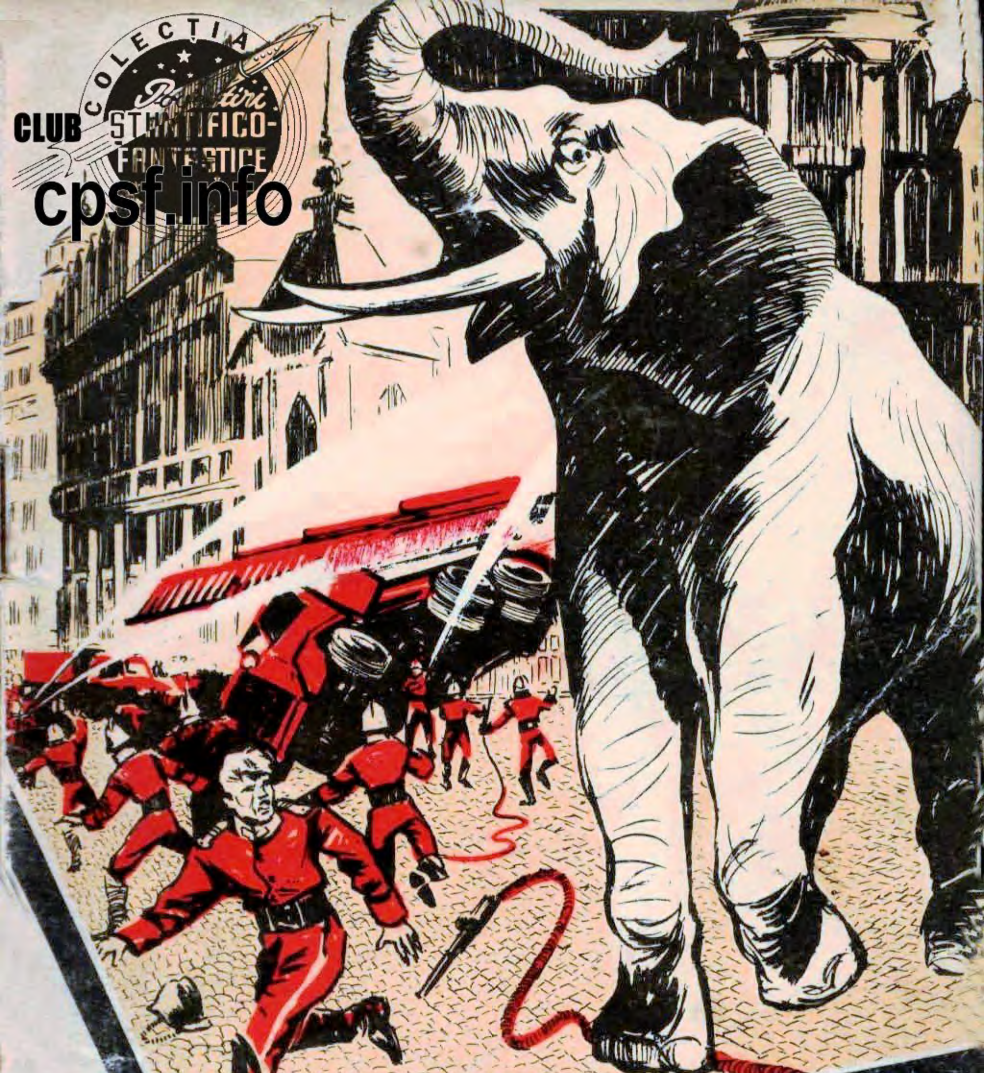

95

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

HOITI-TOITI

de A. BELEAEV

★

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ

Material pentru o biografie adunat de

A. BELEAEV

HOITI-TOITI

SAU

Invențiile miraculoase ale profesorului Wagner

(Din volumul „Insula corăbiilor pierdute“)

Colecția „Povestiri științifico-fantastice“
95

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieţi impresiile şi observaţiile dv. critice cu privire la acest roman şi la prezentarea lui grafică.

Adresa noastră este: Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice" a revistei „Ştiinţă şi tehnică" Casa Scînteii, Piaţa I. V. Stalin nr. 1, raionul I. V. Stalin, Bucureşti.

MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE INAPOIAZĂ

★

MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIATE
NU SE IAU IN CONSIDERAŢIE

Coperta desen: D. IONESCU

I. UN ARTIST NEOBIŞNUIT

Uriaşul circ berlinez Busch era tixit de lume. Prin galeriile largi, chelnerii, aducînd bere, alunecau fără zgomot ca nişte uriaşe păsări de noapte. Cănile cu capacele ridicate, pe care le întindeau însetaţii, erau înlocuite cu altele pline, puse de-a dreptul pe jos, în graba de a răspunde la chemarea altor spectatori tot atît de nerăbdători. Matroane corpolente, însoţite de fete de măritat, desfăceau pachete învelite în hîrtie lucioasă, scoteau tartinele şi, în grabă, fără a-şi lua ochii de pe arenă, devorau cîrnaţi în sînge şi crenvurşti.

Spre onoarea spectatorilor, trebuie să spunem totuşi că nici fachirul ce-şi chinuia trupul şi nici înghiţitorul de broaşte nu erau cauza acestui uriaş aflux de spectatori. Toată lumea aştepta nerăbdătoare sfîrşitul primei părţi a programului şi antractul, după care urma numărul lui Hoiti-Toiti. Despre el se spuneau adevărate minuni, se scriau articole, iar oamenii de ştiinţă arătau cel mai neaşteptat interes. Era în acelaşi timp o enigmă, favoritul tuturora şi atracţia serii. De cînd apăruse la circ, lîngă casa de bilete se atîrna în fiecare zi anunţul: „Nu mai sînt bilete!" De altfel, el reuşise să atragă la circ oameni care pînă atunci nu mai fuseseră niciodată pe acolo. E adevărat că galeria şi amfiteatrul erau ocupate de spectatorii obişnuiţi ai circului: funcţionari şi muncitori cu neveste şi copii, negustori şi vînzători din magazine. În loji, însă, şi în primele rînduri de la parter puteau fi văzuţi bătrîni cu părul cărunt, cu figuri serioase, ba chiar încruntate, îmbrăcaţi în paltoane şi pardesie întrucîtva demodate. Printre spectatorii din primele rînduri se aflau şi tineri, dar şi aceştia erau la fel de serioşi şi tăcuţi. Ei nu mestecau tartine şi nici nu beau bere, ci, izolaţi ca o castă de brahmani, stăteau nemişcaţi, aşteptînd partea a doua a programului şi apariţia lui Hoiti-Toiti, pentru care veniseră aici.

În antract toată lumea nu a vorbit decît despre Hoiti-Toiti, care urma să apară imediat după pauză. Oamenii de ştiinţă din primele

rînduri începură să se învioreze. În sfîrşit, sosi şi momentul atît de mult aşteptat. Fanfara răsună, toţi oamenii circului, îmbrăcaţi în livrele roşii, brodate cu aur, se înşiruiră pe un singur rînd, cortina de la intrare se dădu larg la o parte, şi, în aplauzele publicului, îşi făcu apariţia Hoiti-Toiti. Era un elefant uriaş, pe cap cu o beretă brodată cu fir de aur, cu şnururi şi ciucuri. Însoţit de dresor, un omuleţ în frac, Hoiti-Toiti făcu înconjurul arenei, salutînd în dreapta şi în stînga. După aceea trecu în mijlocul arenei şi se opri.

— E un elefant african, şopti un profesor cu părul cărunt colegului său.

— Elefanţii indieni îmi plac mai mult. Au trupurile mai rotunjite şi par mai civilizaţi, dacă mă pot exprima astfel. Elefanţii africani au formele mai grosolane, mai colţuroase. Cînd un asemenea elefant întinde trompa, seamănă cu o pasăre de pradă.

Omuleţul în frac de lîngă elefant tuşi de cîteva ori pentru a-şi drege glasul şi începu să vorbească:

— Stimate doamne şi stimaţi domni! Am onoarea să vă prezint pe celebrul elefant Hoiti-Toiti. Are corpul lung de 4 metri şi jumătate, iar înălţimea lui este de 3 metri şi jumătate. De la capătul trompei pînă la capătul cozii măsoară 9 metri...

Hoiti-Toiti ridică brusc trompa şi începu să o agite în faţa omului în frac.

— Pardon, am greşit, spuse dresorul. Trompa este lungă de 2 m, iar coada de aproape 1 metru şi jumătate. Prin urmare de la vîrful trompei pînă la capătul cozii, el măsoară 7 m şi 90 cm. Mănîncă în fiecare zi 375 kg de legume şi bea 16 găleţi de apă.

— Elefantul socoteşte mai bine decît omul! se auzi o voce din sală.

— Aţi văzut? Elefantul l-a îndreptat pe dresor cînd acesta a greşit la socoteală! spuse profesorul de zoologie colegului său.

— O simplă coincidenţă, răspunse acesta.

— Hoiti-Toiti, continuă dresorul, este cel mai genial dintre toate animalele. El înţelege limba germană... Nu e aşa că înţelegi, Hoiti? se întoarse el către elefant.

Elefantul dădu din cap cu multă importanţă, în semn de aprobare. Publicul izbucni în apaluze.

— Trucuri! spuse profesorul Schmidt.

— Veţi vedea ce urmează, replică Stolz.

— Hoiti-Toiti ştie să socotească şi să distingă cifrele...

— Destul cu explicaţiile! Treceţi la fapte! strigă cineva de la galerie.

— Pentru a preveni orice neînțelegeri, continuă impasibil omul în frac, rog să coboare în arenă cițiva martori, care să poată atesta că nu folosim nici un fel de trucuri.

Schmidt și Stolz se priviră unul pe altul și coborîră în arenă.

Și iată că Hoiti-Toiti începu să-și arate uluitoarele sale aptitudini. În fața lui s-au adus bucăți mari pătrate de carton pe care fuseseră desenate cifre, iar el aduna, înmulțea și împărțea, scoțînd din mormanul de cartoane cifrele ce indicau rezultatul calculelor sale. De la numere cu o cifră se trecu la numere cu două cifre și, în sfîrșit, cu trei cifre; Elefantul rezolva problemele fără greșeală.

— Ei, ce spuneți de asta? întrebă Stolz.

— Aș vrea să văd ce înțelege el din cifre, nu se lăsă Schmidt. Scoțînd ceasul din buzunar, el îl ridică în sus și îl întrebă pe elefant:

— N-ai putea să ne spui, Hoiti-Toiti, cît e ceasul acum?

Cu o mișcare bruscă a trompei, elefantul smulse ceasul din mîna lui Schmidt și-l duse la ochi, după care îl înapoie proprietarului fîsticit, și întocmi din bucățile de carton următorul răspuns:

„Zece și două zeci și cinci".

Schmidt se uită la ceas și ridică din umeri perplex: elefantul indicase exact ora.

Numărul următor îl constituiau exercițiile de citire. Dresorul așezase în fața elefantului tablouri mari pe care se puteau vedea diferite animale sălbatice. Pe alte bucăți de carton erau scrise numele lor: „elefant", „maimuță", „leu". Elefantului i se arăta un animal sălbatic, iar el arăta cu trompa cartonul pe care era scris denumirea lui. Nici de data aceasta nu greși nici o singură dată. Schmidt încercă atunci să schimbe datele experienței: îi arătă elefantului cuvintele scrise, cerîndu-i să găsească desenul corespunzător. Și acest exercițiu fu perfect executat.

In sfîrșit, în fața elefantului fură înșirate literele alfabetului. Alegînd literele, el trebuia să alcătuiască cuvinte cu care să răspundă la întrebări.

— Cum te cheamă? îl întrebă profesorul Stolz.

„Acum mă cheamă Hoiti-Toiti" — răspunse elefantul.

— Cum adică „acum"? întrebă la rîndul său Schmidt. Prin urmare, înainte te chema altfel? Și cum anume?

„Sapiens"[1] — răspunse elefantul.

— *Mai știi, poate chiar Homo sapiens?*[2] spuse Stolz, izbucnind în rîs.

---

[1] *Sapiens* — dotat cu rațiune (lb. lat.).

[2] *Homo sapiens* — om dotat cu rațiune, denumire științifică pentru specia umană, care după clasificare aparține clasei mamiferelor.

„Poate", răspunse enigmatic elefantul.

După aceea se apucă să adune cu trompa litere, din care alcătui cuvinte:

„Pentru astăzi ajunge".

Şi, salutînd în toate părţile, Hoiti-Toiti părăsi arena, fără să ţină seamă de protestele dresorului.

In pauză, savanţii se adunară în fumoar, unde se împărţiră în grupuri şi începură o discuţie însufleţită.

Intr-un colţ, Schmidt polemiza cu Stolz.

— Vă amintiţi, stimate colega, spuse el, ce senzaţie a produs la timpul său calul Hans? Extrăgea rădăcina pătrată şi efectua diferite alte calcule complicate, indicînd răspunsul prin bătăi cu copita. După cum s-a descoperit mai tîrziu, stăpînul lui *Hans* îl dresase ca să bată cu copita după semnele discrete pe care i le făcea. Cît priveşte calculul, se pricepea tot atît cît un căţel care n-a făcut încă ochi.

— Este doar o premisă, obiectă Stolz.

— Bine, dar experienţele lui Thorndyke şi Yorks? Toate se întemeiau pe formarea de asociaţii naturale la animale. In faţa animalului erau aşezate mai multe lăzi din care numai una singură conţinea hrana animalului. Această ladă putea fi, să zicem, a doua din dreapta. In clipa în care animalul ghicea în ce ladă se afla hrana, automat se deschidea un jgheab, iar el îşi primea hrana. In felul acesta, la animale trebuie să se fi format următoarea asociaţie: *„Lada a doua din dreapta — hrană". Mai tîrziu, ordinea lăzilor era* schimbată.

— Sper însă că ceasul dumitale de buzunar nu are jgheab pentru hrană? îl întrebă ironic Stolz. In acest caz, cum mai explicaţi faptul?

— Bine, dar elefantul nu a putut pricepe mecanismul ceasului meu. El n-a făcut decît să ducă la ochi cadranul strălucitor, iar cind a indicat cifrele de pe cartoane este neîndoielnic că a urmat doar semnele dresorului, invizibile pentru noi. Toate acestea nu sînt decit trucuri, şi nimic mai mult, începînd cu felul în care Hoiti-Toiti şi-a „corijat" dresorul cînd acesta i-a calculat greşit lungimea. Reflexe condiţionate şi atita tot!

— Trebuie să vă anunţ că directorul circului mi-a îngăduit să rămîn cu colegii mei după terminarea spectacolului şi să fac o serie de experienţe cu Hoiti-Toiti, spuse Stolz. Sper că ne veţi face cinstea să luaţi parte şi dv.?

— Se înţelege, răspunse Schmidt.

II. N-A PUTUT SUPORTA INSULTA

După ce circul se goli şi uriaşele candelabre păliră, în afară de unul singur, care atirna chiar în mijloc, Hoiti-Toiti fu din nou adus în arenă. Schmidt spuse că ar prefera ca dresorul să nu asiste la experienţă. Omuleţul, care îşi scosese fracul şi purta acum o flanelă de lină, dădu din umeri.

— Nu te supăra, domnule, spuse Schmidt. Iartă-mă, nici nu ştiu cum te cheamă.

— Jung, Friedrich Jung, la ordinele dv...

— Nu te supăra, d-le Jung, noi am vrea să facem în aşa fel experienţa încit să nu poată exista nici un fel de suspiciuni.

— Mă rog, zise dresorul. Să mă chemaţi cînd va trebui să scot elefantul afară. Şi, spunînd acestea, se îndreptă spre ieşire.

Savanţii îşi începură experienţele. Elefantul stătea atent şi ascultător, răspundea fără greş la întrebări, rezolvînd exact problemele puse. Era de-a dreptul uluitor. Răspunsurile sale nu ar fi putut fi explicate prin nici un fel de dresură sau trucuri. Trebuia să admiţi că elefantul era într-adevăr inzestrat cu o inteligenţă sau chiar cu o conştiinţă umană. Schmidt, care se simţea aproape învins, continua să se împotrivească numai din încăpăţinare.

Dar iată că elefantul se săturase de aceste întrebări şi răspunsuri fără sfîrşit. Cu o mişcare îndeminatică, întinse brusc trompa, scoase ceasul din buzunarul vestei lui Schmidt şi i-l arătă. Ornicul arăta miezul nopţii. După aceea, Hoiti-Toiti înapoie ceasul, îl apucă pe Schmidt cu trompa de guler şi-l purtă prin întreaga arenă pînă la ieşire. Profesorul striga furios, în timp ce colegii săi se prăpădeau de ris. Din culoarul ce ducea spre grajduri veni în fugă Jung şi începu să se răstească la elefant, dar acesta se făcea că nici nu-l aude. După ce termină cu Schmidt, pe care îl lăsă în coridor, elefantul privi cu înţeles spre ceilalţi savanţi, care rămăseseră în arenă.

— Plecăm imediat, spuse Stolz, adresîndu-se elefantului, ca şi cum ar fi avut de-a face cu un om. Vă rog să nu vă supăraţi.

Stolz şi ceilalţi profesori părăsiră arena cuprinşi de o sfială ciudată.

— Bine ai făcut, Hoiti, că i-ai expediat, spuse Jung. Mai avem o groază de treabă. Hei, Johann, Friedrich, Wilhelm! Unde sinteţi?

Cîţiva oameni apărură în arenă şi începură curăţenia: nivelau nisipul cu grebla, măturau culoarele, scoteau prăjinile, scările şi cercurile. Elefantul îl ajuta pe Jung la căratul decorurilor. Dar se vedea bine că nu prea avea chef de lucru. Părea enervat de ceva sau poate că obosise din cauza celui de-al doilea spectacol, prelungit

pînă la o oră atît de neobişnuită. Fornăind din trompă, el îşi tot mişca capul şi zvîrlea decorurile, făcînd un zgomot asurzitor. La un moment dat, aruncă unul dintre ele cu atîta putere încît îl sfărîmă.

— Mai încet, diavole! strigă Jung. Sau nu mai vrei să munceşti? Ţi s-o fi urcat la cap, te pomeneşti! Acum, că ştii să scrii şi să socoteşti, nu mai vrei să munceşti în rînd cu ceilalţi? Nu merge, frate! Aici nu e azil de bătrîni. La circ, toată lumea trebuie să lucreze. Ia uită-te la Enrico Ferri. E cel mai bun călăreţ, vestit în lumea întreagă, dar cînd se termină numărul îşi pune livreaua ca toţi grăjdarii şi ia parte la parade — aller. Iar cînd e nevoie, nivelează şi arena cu grebla.

Toate astea erau foarte adevărate, şi elefantul le cunoştea bine, dar acum nu-i ardea de Enrico Ferri. El suflă din trompă şi străbătînd arena, se îndreptă spre ieşire.

— Hei, unde pleci? strigă Jung mînios. Stai, stai, n-auzi?

Apucînd mătura, alergă după elefant şi-l pocni cu coada măturii peste coapsa-i masivă. Era prima dată cînd Jung îl lovea pe elefant; nu-i mai puţin însă adevărat că şi acesta manifesta pentru prima oară o asemenea nesupunere. Hoiti începu deodată să urle atît de îngrozitor, încît micul Jung se tupilă la pămînt şi se apucă de burtă, ca şi cum urletele i-ar fi răscolit măruntaiele. Întorcîndu-se din drum, elefantul îl apucă pe Jung ca pe un căţeluş, îl aruncă de cîteva ori în sus, prinzîndu-l din zbor, după care îl lăsă jos şi, apucînd mătura cu trompa, scrise pe nisip:

„Să nu mai îndrăzneşti să mă loveşti! Nu sînt un animal, ci *un om!*"

Apoi elefantul azvîrli mătura şi porni spre ieşire. După ce trecu pe lîngă caii aflaţi în staule, se apropie de poartă, se propti o dată în ea şi apăsă cu tot corpul. Poarta trosni şi, sub o presiune atît de puternică, se sfărîmă în bucăţi. Elefantul era liber...

*

Pentru Ludwig Strom, directorul circului, aceasta a fost o noapte foarte agitată. Aţipise, cînd lacheul ciocăni cu grijă în uşa dormitorului ca să-l anunţe că venise Jung într-o chestiune foarte urgentă. *Funcţionarii şi muncitorii circului erau foarte bine instruiţi, aşa încît* Strom ştia că trebuie să se fi întîmplat ceva cu totul neobişnuit pentru ca să îndrăznească cineva să-l tulbure la o oră atît de nepotrivită. Îşi puse deci halatul şi papucii şi ieşi în antreu.

— Ce s-a întîmplat, Jung? întrebă directorul.

— S-a întîmplat o mare nenorocire, d-le Strom!... Elefantul Hoiti-Toiti şi-a ieşit din minţi!...

Jung îl privea pe director cu ochii holbaţi şi dădea neputincios din umeri.

— Nu cumva dumneata nu eşti în toate minţile, Jung? îl întrebă Strom.

— Nu mă credeţi? se supără Jung. Să nu vă închipuiţi că sînt beat, am mintea limpede. Dacă nu mă credeţi pe mine, puteţi să-i întrebaţi pe Johann, pe Friedrich, pe Wilhelm. Au văzut toţi cum elefantul mi-a smuls din mînă mătura şi cum a scris pe nisipul din arenă: „Nu sînt un animal, ci un om". După aceea m-a aruncat de 16 ori pînă la cupolă, s-a dus la grajd, a sfărîmat poarta şi a fugit.

— Ce? A fugit? A fugit Hoiti-Toiti? De ce nu mi-ai spus imediat asta, nesocotitule? Trebuie să luăm imediat măsuri ca să-l prindem şi să-l aducem înapoi, căci altfel ne va face mari bucluc uri.

Strom aproape că vedea în faţa ochilor mormanele de chitanţe trimise de poliţie pentru amenzi, listele lungi de plată ale fermierilor pentru stricăciunile făcute de elefant, precum şi citaţiile de plată pentru pagubele provocate de animal.

— Cine este astăzi de serviciu la circ? Aţi anunţat poliţia? Ce măsuri aţi luat ca să-l prindeţi?

— Eu sînt de serviciu şi am făcut tot ceea ce se putea face, răspunse Jung. N-am anunţat poliţia, o să afle ea şi singură. Am alergat după elefant şi l-am implorat să se întoarcă, spunîndu-i ba baron, ba conte şi chiar mareşal. „Luminăţia voastră, întoarceţi-vă — i-am strigat. Intoarceţi-vă, eminenţa voastră. Iertaţi-mă că nu v-am recunoscut: în circ era întuneric şi v-am luat drept un elefant". Hoiti-Toiti s-a uitat la mine, a pufnit dispreţuitor din trompă şi a pornit mai departe. Acum Johann şi Wilhelm îl urmăresc cu motocicleta. Elefantul a ieşit pe Unter den Linden, a străbătut întregul Tiergarten pe Charlottenburgerchaussee şi a apucat-o spre ocolul silvic Grünerwald. Acum se scaldă în Hafel.

In momentul acela, telefonul sună, şi Strom se repezi la aparat.

— Allo!... Da, eu sînt... Ştiu tot, vă mulţumesc... Vom face tot ce stă în puterile noastre... Pompierii? N-aş zice... E mai bine să nu înfăriţăm elefantul.

— M-au chemat de la poliţie, spuse Strom, punînd la loc receptorul. Au vrut să-mi trimită pompierii ca să-l aducă înapoi pe ele-

fant cu furtunurile. Eu cred însă că față de Hoiti-Toiti trebuie să procedăm cu multă prudență.

— Nebunul nu trebuie ațîțat, observă Jung.

Pe d-ta, Jung, elefantul te cunoaște totuși mai bine decît pe oricare altul. Caută să ajungi pînă în apropierea lui și să-l atragi cu binele înapoi la circ.

— Mă voi strădui, firește... Numai că nu știu cum să-l mai intitulez. Să-i spun Hindenburg ?

După ce Jung plecă, Strom nu se mai culcă de loc, ci rămase la telefon pînă în zori, tot primind informații și dînd mereu dispoziții. Elefantul se bălăci multă vreme în apropierea Insulei Păunului, după care dădu o raită prin grădinile de zarzavat, unde dădu gata toată varza și morcovii. Ca desert, se mulțumi cu niște mere dintr-o ogradă învecinată, după care se îndreptă spre ocolul silvic Friedensdorf.

Toate informațiile primite arătau că elefantul nu se dădea la oameni, nu făcea stricăciuni inutile și, în general, se purta destul de frumos. Căuta să ocolească grădinile de zarzavat, grijuliu să nu calce în picioare legumele și făcea sforțări vădite să meargă numai pe șosea sau pe potecă. Numai foamea îl silea să mănînce legume și fructe din grădinile de zarzavat și din livezi. Dar chiar și în acest caz arăta o grijă deosebită: nu strivea fără rost straturile, mînca varza cu multă atenție, cuib după cuib, și se ferea să frîngă pomii încărcați cu roade.

Pe la ora 6 apăru și Jung, obosit, plin de praf, cu fața murdară și asudată și cu hainele ude.

— Cum merg treburile, Jung ?

— La fel de prost. Hoiti-Toiti nu se lasă de loc înduplecat. Cînd i-am spus „Domnule președinte", s-a înfuriat și m-a aruncat în lac. Se pare că la elefanți grandomania îmbracă forme întrucîtva diferite de aceea a oamenilor. Atunci am căutat să-l înduplec cu argumente raționale: „Iți închipui poate — l-am întrebat, ferindu-mă să-i dau vreun titlu — că te găsești în Africa. Află că nu sîntem în Africa, ci la 52° și jumătate latitudine nordică. Ei bine, să zicem că acum, în august, găsești peste tot fructe și legume din belșug. Ce-o să faci însă la iarnă? Doar n-o să mănînci scoarță de copac, așa cum fac caprele.

Trebuie să-ți amintesc că la noi, în Europa, au trăit pe vremuri strămoșii d-tale, mamuții. Dar și ei au murit de frig. Și-atunci nu

crezi că e mai bine să vii cu mine înapoi la circ, unde o să ai căldură, hrană și îmbrăcăminte?". Hoiti-Toiti a ascultat cu luare-aminte discursul meu, s-a gîndit puțin și... m-a udat din cap pînă-n picioare cu apa din trompă. Ei bine, două băi în numai cinci minute îmi ajung! Mare minune dacă n-o să mă aleg cu vreo răceală.

III. RAZBOIUL A FOST DECLARAT

Toate încercările de a-l influența pe cale morală pe elefant se dovediră zadarnice, astfel încît Strom fu nevoit să accepte luarea unor măsuri mai hotărîte. Un detașament de pompieri, înarmat cu furtunuri acționate de abur, fu trimis înspre ocolul silvic. Sub conducerea poliției, pompierii se apropiară pînă la vreo 10 m de elefant, se rînduiră în jurul lui și îndreptară asupra uriașului animal un puternic torent de apă. Dușul se pare că-i plăcu tare mult elefantului, care își întoarcea cînd o parte a trupului, cînd alta, suflînd zgomotos. Atunci pompierii îndreptară vreo zece furtunuri într-o singură direcție și izbiră cu un val puternic de apă capul animalului, drept în ochi. Elefantului, se vede treaba, nu-i mai plăcu de fel această baie, pentru că începu să urle și se întoarse cu atîta hotărîre împotriva agresorilor, încît aceștia, după ce ezitară o clipă, lepădară furtunurile, fugind care încotro. Pe dată, țevile fură sfărîmate, iar mașinile pompierilor răsturnate.

Din această clipă, listele de plată pe care trebuia să le onoreze Strom începură să crească vertiginos. Elefantul se înfuriase. Între el și oameni, războiul era declarat, iar el arăta tuturora că acest război îi va costa scump pe oameni. Cufundă în lac cîteva mașini ale pompierilor, distruse cabana cantonierului, prinse un polițist și-l aruncă în vîrful unui copac. Dacă pînă acum arătase o deosebită grijă în tot ce făcea, acum era nestăpînit în pornirea sa spre distrugere. Dar, pînă și în această furie spre distrugere, dădea dovadă de aceeași inteligență neobișnuită, fiind în stare să aducă pagube mult mai mari decît un elefant obișnuit, fie el cît de furios.

Cînd prefectul poliției fu înștiințat despre evenimentele de la ocolul silvic din Friedensdorf, el porunci să se mobilizeze cîteva mari detașamente de poliție, bine înarmate, care să încercuiască ocolul silvic și să-l omoare pe elefant. Pe Strom îl cuprinsese desperarea: unde mai putea găsi el un asemenea elefant? În sinea sa, el se și împăcase cu ideea că va trebui să plătească pentru poznele elefantului. Dar știa foarte bine că Hoiti-Toiti îi va întoarce banii

cu vîrf și îndesat — numai dacă s-ar potoli odată! Strom îl imploră pe prefectul de poliție să amîne executarea ordinului, nădăjduind încă să-l înduplece într-un fel oarecare pe elefantul înrăit.

— Vă pot acorda zece ore, îi răspunse prefectul de poliție. Peste o oră, întregul ocol silvic va fi încercuit. Dacă va fi nevoie, voi chema în ajutorul poliției armata.

Strom convocă imediat o consfătuire extraordinară, la care participau aproape toți artiștii și funcționarii circului, ba chiar și directorul grădinii zoologice și ajutoarele sale. La vreo cinci ore după consfătuire, ocolul silvic era presărat cu gropi și curse camuflate. Un elefant obișnuit ar fi căzut imediat în capcanele acestea întinse cu o deosebită ingeniozitate, dar Hoiti nu era un elefant obișnuit. El ocoli locurile primejdioase, înlăturînd crengile folosite la camuflarea gropilor și căutînd să nu calce pe scîndurile de care fuseseră legate blocuri grele spînzurate pe frînghii. Ar fi fost deajuns ca un singur bloc din acestea să cadă pe capul elefantului, pentru a-l ameți și trînti la pămînt.

Termenul acordat de prefect se apropia de sfîrșit, și puternicele detașamente strîngeau tot mai mult încercuirea. Polițiști înarmați cu puști se apropiară de lacul lîngă care se găsea elefantul. Printre trunchiurile arborilor se întrezărea trupul masiv al animalului. Hoiti-Toiti își afundase trompa în lac și, ridicînd-o deasupra capului, dădea drumul la o adevărată jerbă de apă, care cădea ca o ploaie pe spinarea-i lată...

— Fiți gata! comandă în șoaptă ofițerul, iar după aceea strigă: Foc!

Se auzi o răpăială de gloanțe, la care pădurea răspunse cu un ecou îndelung repetat. Elefantul își întoarse capul într-o parte și, șiroind de sînge, porni spre oameni. Polițiștii trăgeau, dar elefantul continua să înainteze spre ei, fără a ține seamă de gloanțe. Nu s-ar putea spune că polițiștii erau țintași proști, dar ei nu știau nimic despre vînătoarea de elefanți, și, de aceea, gloanțele nu reușeau să-i atingă centrele vitale: creierul și inima. De durere și de teamă, elefantul scoase niște urlete sălbatice, zvîcni trompa înainte, dar și-o răsuci imediat, căci trompa este organul lui cel mai important, fără de care se prăpădește. De aceea, elefanții n-o folosesc decît foarte rar ca armă de apărare și de atac. Hoiti își propti capul în piept, iar uriașii săi colți de fildeș, lungi de 2 metri și jumătate și grei de 50 kg fiecare, fură îndreptați împotriva dușmanilor ca niște sulițe înfricoșătoare. In clipa aceea, elefantul era înspăimîntător, dar disciplina îi ținu pe polițiști în loc; menținîndu-se pe poziție, ei continuau să tragă fără încetare.

Elefantul străpunse lanțul agresorilor, ieși din încercuire și dispăru din vedere.

Fu organizată de îndată urmărirea lui, dar nu era de loc ușor să-l prinzi sau măcar să-l ajungi din urmă. Detașamentele de poliție erau nevoite să circule pe șosele, în timp ce elefantul își tăia drum peste livezi și grădini de zarzavat, prin ogoare și păduri, fără a se uita pe unde merge.

IV. WAGNER SALVEAZA SITUAȚIA

Strom umbla de colo pînă colo prin birou și repeta deznădăjduit:

— Sînt ruinat! Sînt ruinat!... Va trebui să cheltuiesc o avere întreagă ca să acopăr pagubele pricinuite de elefant și pînă la urmă tot va fi împușcat. Ce pierdere! Ce pierdere ireparabilă!

— O telegramă! spuse servitorul intrînd în birou și-i prezentă lui Strom o hîrtie pe tavă.

„S-a sfîrșit! — se gîndi directorul. Probabil că mă înștiințează că elefantul a fost ucis... O telegramă din U.R.S.S.? De la Moscova? Ciudat! De la cine o fi oare?..."

„Berlin, Circul Busch, Directorul Strom.

Aflat ziar fuga elefantului. Stop. Cereți imediat poliției anularea ordinului împușcare elefant. Stop. Transmiteți elefantului următoarele Două puncte. Ghilimete. Sapiens virgulă Wagner sosește Berlin cu avionul. Intoarce-te Circul Busch. Stop. Ghilimete. Dacă nu ascultă virgulă puteți împușca. Stop. Profesor Wagner."

Uluit, Strom citi încă o dată telegrama.

„Nu înțeleg nimic! Este limpede că profesorul Wagner îl cunoaște pe elefant, deoarece în telegramă vorbește despre el zicîndu-i Sapiens. De ce își închipuie însă Wagner că elefantul se va întoarce de îndată ce va afla că profesorul sosește?... Oricum ar fi, telegrama ne oferă o mică șansă de a salva elefantul".

Și directorul începu să acționeze. Izbuti, nu fără trudă, să-l convingă pe prefectul de poliție „să înceteze operațiile militare". Jung fu trimis de urgență cu avionul la locul unde se afla elefantul.

Ca un adevărat sol venit să parlamenteze, Jung flutură o batistă albă și, apropiindu-se de elefant, îi spuse:

— Mult stimate Sapiens, profesorul Wagner vă trimite salutări. El urmează să sosească la Berlin și dorește să vă vadă. Locul de întîlnire este Circul Busch. Vă promit că, dacă vă întoarceți, nimeni nu se va atinge de un fir de păr din prețioasa dumneavoastră persoană.

Elefantul ascultă cu atenție ce-i spusese Jung, rămase o clipă pe gînduri, apoi îl apucă cu trompa și-l urcă în spinare; pe urmă, cu un pas liniștit, se întoarse în direcția nord, spre Berlin. In felul acesta, Jung era și ostatic, și ocrotitorul elefantului: nimeni n-ar fi îndrăznit să-l împuște pe elefant atîta vreme cît purta în spinare un om.

Elefantul mergea pe jos, în timp ce profesorul Wagner, însoțit de asistentul său Denisov, zbura cu avionul. Și de aceea Wagner sosi la Berlin înaintea elefantului și se îndreptă pe dată spre circul lui Strom.

Directorul primise între timp o telegramă prin care i se anunța că la simpla pronunțare a numelui lui Wagner Hoiti-Toiti se îmblînzise și se îndrepta acum docil spre Berlin.

— Spuneți-mi, vă rog, în ce împrejurări ați achiziționat acest elefant și dacă-i cunoașteți cumva povestea, îl întrebă Wagner pe director.

— L-am cumpărat de la un oarecare Mr. Niches, negustor de ulei și de nuci de palmier. Mr. Niches locuiește în Africa Centrală, pe Congo, în apropierea orașului Matada. După spusele lui, elefantul se apropiase singur într-o zi de casa lui, pe cînd copiii se jucau în grădină, și începuse să facă niște giumbușlucuri neobișnuite: se ridica pe picioarele dindărăt și dansa, jongla cu niște nuiele, se așeza pe picioarele din față și, sprijinindu-se în colții de fildeș, ridica picioarele dindărăt, dînd din coadă într-un mod atît de caraghios, încît copiii lui Niches se tăvăleau de rîs. Ei au fost aceia care i-au dat numele de *Hoity-Toity*, care, după cum știți, în engleză înseamnă „jucăuș", iar uneori echivalează cu „Ehehei" al nostru. Elefantul se obișnuise cu numele și noi l-am păstrat mai departe după ce l-am achiziționat. Iată aici toate actele referitoare la cumpărarea lui. Totul este cît se poate de legal și nu văd cum tranzacția ar putea fi contestată.

— Dar nici nu mă gîndesc să contest tranzacția pe care ați încheiat-o, spuse Wagner. Spuneți-mi, vă rog, elefantul nu are nici un fel de semne particulare?

— Ba da, are la cap niște cicatrice mari. Mister Niches presupunea că sînt urme de răni pe care elefantul le căpătase cînd fusese prins. Știți că sălbaticii prind elefanții cu metode destul de barbare. Cum aceste cicatrice îl urîțeau, putînd provoca publicului o oarecare repulsie, i-am pus pe cap o beretă specială, brodată cu mătase și împodobită cu ciucuri.

— El este. Nu mai încape nici o îndoială!

— Care el? întrebă Strom.

— Elefantul Sapiens, pe care l-am pierdut. L-am prins în Congo Belgian, unde am fost cu o expediţie ştiinţifică şi l-am dresat, dar într-o noapte a dispărut şi nu s-a mai întors. Toate cercetările pe care le-am întreprins au fost *zadarnice*.

— Prin urmare, aveţi totuşi pretenţii asupra elefantului? întrebă directorul.

— Eu n-am pretenţii, dar s-ar putea ca elefantul să aibă. Vedeţi, eu l-am dresat cu metode noi, care dau rezultate cu adevărat uimitoare. Dv. singur v-aţi putut convinge ce neobişnuită dezvoltare a aptitudinilor intelectuale ale elefantului am reuşit să ating. Pot spune că elefantul Sapiens, sau cum îi spuneţi acum, Hoiti-Toiti, posedă într-o inaltă măsură conştiinţa personalităţii, dacă mă pot exprima astfel. Cînd am citit în ziar despre talentele uluitoare ale elefantului care se producea la circul dv., m-am gîndit imediat că numai Sapiens al meu putea face asemenea lucruri: eu însumi l-am învăţat doar să citească, să socotească şi chiar să scrie. Atîta timp însă cît Hoiti-Toiti îi amuza paşnic pe berlinezi, fiind şi el probabil mulţumit de soarta sa, n-am socotit necesar să intervin. Dar iată că elefantul s-a răsculat, ceea ce inseamnă că ceva l-a nemulţumit. M-am hotărît atunci să-i vin în ajutor. Acum va trebui să-şi hotărască singur soarta, căci are dreptul la aceasta. *Nu uitaţi că dacă n-aş fi sosit* la timp elefantul ar fi fost de mult mort şi l-am fi pierdut amîndoi. Cu forţa nu-l veţi putea sili să rămînă. Cred că v-aţi convins de asta. Să nu vă închipuiţi însă cîtuşi de puţin că vreau să vi-l iau cu orice preţ. O să stau de vorbă cu el şi poate că o să rămînă la dv., *dacă îi veţi schimba regimul şi veţi* înlătura ceea ce l-a tulburat.

— „O să stau de vorbă cu elefantul" ! Unde s-a mai văzut aşa ceva ! gesticulă larg directorul circului.

— In general, Hoiti-Toiti este un elefant cum nu s-a mai văzut. De altfel, cînd va ajunge la Berlin ?

— Astă-seară. Se pare că este foarte grăbit să se întîlnească cu dv. Mi s-a telegrafiat că merge cu 20 km pe oră.

In aceeaşi seară, după terminarea spectacolului de circ, avu loc întîlnirea dintre Hoiti-Toiti şi profesorul Wagner. Strom, Wagner şi asistentul acestuia, Denisov, se aflau în arenă, cînd prin culoarul artiştilor îşi făcu apariţia Hoiti-Toiti purtîndu-l pe spinare pe Jung. Zărindu-l pe Wagner, elefantul se repezi spre el şi-i întinse trompa ca o „mînă", pe care Wagner i-o strînse cu căldură. După aceea elefantul îl dădu jos pe Jung şi-l urcă în loc pe Wagner. Profesorul ridică în sus clapa uriaşă a urechii elefantului şi-i şopti ceva. Elefantul dădu din cap afirmativ şi începu să agite cu repeziciune capătul cozii în faţa lui Wagner, care urmărea cu atenţie mişcările lui.

Strom nu vedea cu ochi buni toată această „discuţie" misterioasă.

— Ei bine, ce a hotărît elefantul? întrebă el nerăbdător.

— Elefantul şi-a exprimat dorinţa de a lua un concediu pentru a-mi putea povesti în linişte unele lucruri ce mă interesează într-o măsură deosebită. După concediu este de acord să se întoarcă la circ, cu condiţia ca d-l Jung să-i ceară scuze pentru modul grosolan în care l-a tratat şi să-i făgăduiască că nu va mai recurge niciodată la constrîngeri corporale. Pentru elefant, loviturile nu sînt dureroase, dar el nu admite în principiu să fie jignit.

— Eu... l-am lovit pe elefant?... întrebă Jung cu mirare prefăcută.

— Cu coada măturii, continuă Wagner. Nu mai nega, Jung, elefantul nu minte. Trebuie să fii politicos cu el ca şi cum ar fi...

— ...însuşi preşedintele republicii?...

— ...ca şi cum ar fi un om, şi nu un om simplu, ci cu demnitate personală.

— Un gentleman? făcu Jung caustic.

— Ajunge! strigă Strom. Dumneata eşti vinovat pentru tot ceea ce s-a întîmplat şi-ţi vei primi pedeapsa. Şi aş putea şti cînd intenţionează d-l Hoiti-Toiti să plece în concediu şi unde anume?

— Pornim într-o plimbare pe jos, răspunse Wagner. Cred că va fi o excursie foarte plăcută. Eu şi cu asistentul meu, Denisov, ne *vom sui pe spinarea largă a elefantului şi vom porni cu toţii spre* sud. Elefantul şi-a exprimat dorinţa de a paşte iarbă pe pajiştile elveţiene.

. Denisov n-avea decît 23 de ani, dar, în ciuda vîrstei sale, reuşise să facă pînă acum mai multe descoperiri ştiinţifice în domeniul biologici. „Din d-ta va ieşi ceva" — îi spusese Wagner, invitîndu-l să lucreze în laboratorul său. Tînărul om de ştiinţă fusese nespus de bucuros cînd i se făcuse această ofertă, iar profesorul era şi el mulţumit de ajutorul său şi-l lua cu el peste tot.

— „Denisov", „Akim Ivanovici" pentru mine e mult prea lung, spusese Wagner încă din prima zi a activităţii lor în comun. Dacă de fiecare dată cînd îţi voi adresa cuvîntul va trebui să spun „Akim Ivanovici", voi pierde într-un an 48 de minute. Or, în 48 de minute se pot face multe lucruri. De aceea, în genere, voi evita să-ţi spun pe nume, iar dacă va trebui totuşi s-o fac, voi spune doar „Den !". E limpede. Iar d-ta poţi să-mi spui Wag.

Wagner era într-adevăr un om care ştia să folosească timpul la maximum.

In zorii zilei, totul era gata. Wagner şi Denisov se aşezară confortabil pe spinarea lată a lui Hoiti-Toiti, luînd cu ei numai ceea ce era absolut necesar,

Cu toată ora timpurie, Strom își exprimase dorința să-și ia rămas bun.

— Și cu ce veți hrăni elefantul? întrebă directorul.

— O să dăm reprezentații prin orașe și sate, spuse Wagner, și ca răsplată spectatorii ne vor hrăni elefantul. Sapiens va cîștiga nu numai hrana lui, dar și pe a noastră. La revedere!

Elefantul o porni tacticos pe străzile orașului. Dar, după ce lăsară în urmă ultimele case și în fața lor văzură întinzîndu-se șoseaua ca o fîșie nesfîrșită, elefantul grăbi pasul fără să fi fost îndemnat de cineva. Mergea cu cel puțin 12 km pe oră.

— Den, va trebui să te ocupi de elefant, dar, ca să-l cunoști mai bine, îți voi face cunoscut trecutul lui cu totul neobișnuit. Ia te rog acest caiet, este un jurnal de drum, scris de predecesorul d-tale, Peskov, cu care am făcut călătoria în Congo.

Cu acest Peskov s-a întîmplat o poveste tragicomică, pe care ți-o voi povesti odată. Acum ia și citește.

Wagner își făcu loc mai aproape de capul elefantului, potrivi în fața sa o măsuță demontabilă și începu să scrie deodată în două caiete, cu mîna dreaptă și cu mîna stîngă. Wagner nu făcea niciodată mai puțin de două treburi o dată.

— Și acum, povestește! se adresă el evident elefantului. Acesta își întinse trompa pînă la urechea lui Wagner și începu să sisiie foarte repede, cu pauze foarte mici:

— S-ss-sss-s-ss-sss...

„Un adevărat alfabet Morse“ — gîndi Denisov deschizînd caietul gros, legat în pînză.

Wagner înregistra cu mîna stîngă ce-i dicta elefantul, iar cu dreapta scria un tratat științific. Elefantul mergea cu un pas uniform, și legănarea lui lină aproape că nu stînjenea scrisul. Denisov se apucă să citească jurnalul lui Peskov și se cufundă imediat în lectura lui.

Iată conținutul acestui jurnal:

V. „RING NU VA FI OM"...

„*27 martie*. Am impresia că am nimerit în cabinetul lui Faust. Laboratorul profesorului Wagner este uluitor. Ce nu poți vedea aici: fizică, chimie, biologie, electrotehnică, microbiologie, anatomie, fiziologie... s-ar părea că nu există domeniu de știință care să nu-l intereseze pe Wagner — sau Wag, cum mi-a cerut să-i spun. Microscoape, spectroscoape, electroscoape... și diferite alte «scoape»,

care-l îngăduie să vadă lucruri inaccesibile ochiului liber. Urmează apoi aparate pentru auz: «microscoape» acustice, cu ajutorul cărora Wagner recepţionează mii de sunete noi: «şi lunecarea jivinelor marine, şi fiorul răchitei îndepărtate». Vezi aici materiale de sticlă, cupru, aluminiu, cauciuc, porţelan, ebonit, platină, aur, oţel, în cele mai variate forme şi combinaţii. Retorte, baloane, serpentine, eprubete, lămpi, bobine, spirale, fire, şaltăre, întrerupătoare, butoane... Oare toate acestea nu reflectă însăşi complexitatea creierului lui Wagner? Camera de alături este un adevărat panopticum: acolo Wagner face culturi de ţesuturi ale corpului omenesc, hrăneşte un deget viu tăiat de la un om, o ureche de iepure, o inimă de cîine, un cap de berbec şi... un creier de om. Da, da, un creier viu, care gîndeşte! Sarcina mea este tocmai să am grijă de el. Profesorul stă de vorbă cu creierul, apăsînd cu degetul pe suprafaţa lui. Îl hrăneste cu o soluţie fiziologică specială, iar eu trebuie să mă îngrijesc ca această soluţie să fie mereu împrospătată. De la o vreme, Wagner a modificat puţin compoziţia soluţiei, «alimentînd mai intens creierul». Şi, ca prin minune, acesta a început să crească foarte repede. N-aş putea spune însă că acest encefal, de dimensiunile unui pepene mare, prezintă un spectacol prea atrăgător.

29 martie. Wag duce discuţii aprinse cu neobişnuitul obiect al cercetărilor sale.

30 martie. In seara asta, Wag mi-a spus povestea acestui creier:

— Aparţine unui tînăr savant german, Ring, care a murit în Abisinia, dar, după cum vezi, creierul său continuă să trăiască şi să gîndească. In ultima vreme, însă, nu ştiu de ce este tot mai trist. Ochiul pe care i l-am montat nu-l mai mulţumeşte. Ar vrea nu numai să vadă, ci să şi audă şi chiar să umble. Din păcate, şi-a exprimat această dorinţă cam tîrziu. Dacă mi-ar fi spus-o mai demult, poate că aş fi reuşit să i-o satisfac. Aş fi găsit în sala de disecţie un cadavru potrivit ca dimensiune şi aş fi transplantat creierul lui Ring in alt cap. Dacă omul murise din cauza unei afecţiuni cerebrale, aş fi reuşit să-l readuc la viaţă printr-o transplantare. În felul acesta, creierul lui Ring ar fi primit un corp nou, în care viaţa ar fi pulsat din plin. Din păcate, am început experienţe de creştere a ţesuturilor, iar acum, după cum vezi, procesul de creştere a evoluat atît de mult, încît craniul omenesc a devenit neîncăpător. Ring nu va mai fi om.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta? Nu vă gîndiţi cumva că Ring ar putea fi şi altceva decît om?

— Exact. Ar putea fi şi altceva, să zicem un elefant. E adevărat că în momentul de faţă encefalul său nu a ajuns încă pînă la

dimensiunile unui creier de elefant, dar putem face şi asta; trebuie doar să avem grijă ca să capete forma cuvenită. In curînd voi primi un craniu de elefant, voi introduce în el creierul şi voi continua hipertrofierea ţesuturilor sale pînă cînd acestea vor umple întregul spaţiu cranian.

— Nu cumva vreţi să faceţi din Ring un elefant?

— Şi de ce nu? Am şi vorbit cu Ring. Dorinţa lui de a vedea, de a auzi, de a se mişca şi a respira este atît de mare, încît ar accepta să fie chiar un porc sau un cîine. Oricum, elefantul este un animal nobil, puternic şi cu o longevitate apreciabilă. El, adică creierul lui Ring, mai poate trăi încă 100—200 de ani. Oare nu este o perspectivă plăcută? Ring a şi consimţit..."

Denisov intrerupse lectura jurnalului şi se adresă lui Wagner:

— Spuneţi-mi, vă rog, nu cumva elefantul pe care mergem noi acum...

— Da, da, are un creier de om, răspunse Wagner, fără a se opri din scris. Citeşte mai departe şi nu mă întrerupe.

Denisov tăcu, dar nu reluă imediat lectura jurnalului. Gîndul că elefantul pe care erau instalaţi are un creier de om i se părea de-a dreptul monstruos. Se uită la animal cu un sentiment de curiozitate amestecat cu o groază superstiţioasă.

31 martie. Astăzi am primit craniul unui elefant. Profesorul i-a făcut o secţiune transversală în regiunea frontală.

— Asta, spuse el, e ca să pot introduce creierul şi ca să-l scot apoi uşor cînd va trebui să-l trec din acest craniu în altul, viu.

Am examinat interiorul craniului şi m-a surprins spaţiul relativ restrîns destinat creierului. Din exterior, elefantul mi se părea mult mai «inteligent».

— Dintre toate animalele terestre, continuă Wag, elefantul are cel mai dezvoltat sinus frontal. Vezi? Toată partea superioară a craniului este formată din camere pline cu aer, pe care un profan le confundă de obicei cu zona cerebrală. In realitate, creierul este destul de mic şi ascuns foarte departe, uite aici. Locul ar corespunde oarecum regiunii auditive. Iată pentru ce gloanţele care vizează partea din faţă a capului nu-şi ating în general scopul: ele străpung cîteva membrane cartilaginoase, dar nu pot ajunge pînă la creier.

Impreună cu Wag, am făcut cîteva orificii în craniu, pe unde vom introduce tuburile care vor alimenta creierul cu soluţia nutritivă. Apoi am introdus cu multă grijă creierul lui Ring într-una dintre jumătăţile craniului. Creierul nu umplea nici pe departe spaţiul ce-i era rezervat.

— Nu-i nimic. Pe drum va mai creşte, spuse Wag, prinzînd între ele cele două jumătăţi ale craniului.

Mărturisesc că nu am prea multă încredere în reuşita experienţei, deşi cunosc multe dintre invenţiile neobişnuite ale lui Wag. Aici, însă, lucrurile îmi par deosebit de complicate şi barate de obstacole uriaşe. In primul rînd trebuie să găsim un elefant viu. Ca să-l aducem din Africa sau India, ne-ar costa prea scump şi, pe lîngă aceasta, s-ar putea ca, dintr-un motiv sau altul, elefantul să nu se potrivească. Iată de ce Wag a hotărît să ducă creierul lui Ring în Africa, şi anume pe Congo, unde, de altfel, a mai fost, să prindă acolo un elefant şi să facă pe loc transplantarea creierului. Transplantarea creierului! Uşor de spus! Dar, ca s-o faci, e cu totul altceva decît să treci o mănuşă dintr-un buzunar în altul. Vor trebui prinse şi cusute toate terminaţiile nervilor, toate venele şi arterele. Şi, deşi anatomia omului şi cea a animalului prezintă asemănări, totuşi există deosebiri destul de mari. Va izbuti oare Wag să sudeze două sisteme atît de diferite? Şi nu trebuie uitat că toată această operaţie complexă urmează să fie făcută pe un elefant viu..."

VI. MAIMUŢELE FOTBALISTE

„27 iunie. Voi aşterne acum pe hîrtie o serie întreagă de întîmplări care s-au petrecut în ultima vreme. Călătoria nu ne-a adus numai plăceri. Incă de pe vapor, şi apoi cu deosebire în barcă, am început să fim pur şi simplu asaltaţi de ţînţari. Este adevărat că dacă ne aflam în mijlocul fluviului, lat cît un lac, scăpam de ei, dar ajungea să ne apropiem puţin de mal ca să fim înconjuraţi de roiuri întregi formate din aceste gîngănii infernale. Cînd ne scăldam, năvăleau peste noi muştele negre, care ne sugeau sîngele. După ce am debarcat şi am pornit-o pe jos, au început să ne urmărească alţi duşmani: furnicile pitice şi puricii de nisip. In fiecare seară, trebuia să ne controlăm amănunţit picioarele şi să măturăm puricii de pe ele. Şerpii, miriapodele, albinele şi viespile ne-au dat şi ele de furcă.

Drumul prin desişul pădurii n-a fost nici el uşor, iar prin poiene era şi mai greu: peste tot iarbă deasă şi tulpini groase, înalte de 4 m. Mergi mereu între doi pereţi de verdeaţă şi nu vezi nimic în jurul tău. E înfiorător. Frunzele ascuţite îţi zgîrie obrazul şi mîinile. Iarba pe care calci se încolăceşte în jurul picioarelor, îngreunîndu-ţi mersul. Pe timp de ploaie, frunzele uriaşe adună apa, care apoi se revarsă peste tine ca dintr-o găleată. Trebuie să umblăm înşiruiţi unul cîte unul, pe poteci înguste, croite prin păduri şi savană. Aceste drumuri sînt, de altfel, singurele căi de comunicaţie prin locurile

acestea. Eram cu toții douăzeci de oameni, dintre care oplsprezece hamali și călăuze din tribul negru al fanilor.

In sfîrșit, iată-ne ajunși la destinație. Intindem corturile pe malul lacului Tumba. Călăuzele noastre se odihnesc pescuind, aceasta fiind una dintre marile lor bucurii. Cu multă greutate îi putem smulge de la această ocupație plăcută pentru a-i pune să ne conducă mai departe. Avem două corturi mari, așezate într-un loc foarte bine ales, pe un dîmb uscat, cu iarbă rară și care oferă o largă perspectivă de jur împrejur. Creierul lui Ring a suportat ușor călătoria și se *simte destul de bine. Așteaptă cu nerăbdare întoarcerea în lumea* sunetelor, a culorilor, a senzațiilor. Wag îl încurajează, declarîndu-i că acum nu mai are mult de așteptat. Este limpede că profesorul face niște pregătiri misterioase.

29 iunie. Mare tărăboi în tabăra noastră: fanii au dat peste urmele proaspete ale unui leu, nu departe de corturi. Am desfăcut lada cu arme și le-am dat puști celor care spun că știu să tragă, iar după-amiază am făcut o tragere de probă. A fost nemaipomenit! Fanii își lipeau patul armei de burtă sau de genunchi, reculul îi trîntea de-a dura pînă departe, iar gloanțele nimereau exact în partea cealaltă. In schimb, zelul lor nu cunoaște margini, iar gălăgia pe care o fac nu poate fi descrisă. Cred că țipetele lor vor îndrepta spre noi sălbăticiunile flămînde din întregul bazin al fluviului Congo.

30 iunie. Noaptea trecută, leul a dat tîrcoale corturilor noastre. In urma lui au rămas probe vădite: un porc sălbatic pe care l-a sfîșiat și l-a mîncat aproape cu totul. Craniul i l-a spart ca pe o nucă, iar coastele i le-a făcut fărîme. N-aș vrea să nimeresc vreodată într-o asemenea moară de măcinat oase!

Fanii sînt inspăimîntați. Cum se lasă seara, se adună în jurul corturilor noastre și aprind focurile, pe care nu le mai lasă apoi să se stingă toată noaptea. Cred că înțeleg acum frica omului primitiv în fața înfiorătoarelor animale sălbatice. Cînd leul rage — și am avut pînă acum de cîteva ori prilejul să-i aud răgetul —, simt că se petrece în mine ceva ciudat; în sînge mi se trezește teama ancestrală, iar inima parcă mi se oprește. Nici să fug parcă nu pot, ci-mi vine doar să mă ghemuiesc sau să mă îngrop în pămînt ca o cîrtiță. Cît despre Wag, parcă nici nu aude răgetul leului. Tot meșterește ceva de cîtva timp în cortul său. Astăzi, după dejun, a venit la mine și mi-a spus:

— Mîine dimineață o pornesc în pădure. Fanii spun că există un vechi drum de elefanți care duce spre lac. Pînă de curînd, elefanții mergeau la adăpat prin apropierea taberei noastre, dar văd că-și schimbă foarte des locurile. Drumul pe care l-au «croit» a început

să se acopere cu buruieni, ceea ce înseamnă că acum merg prin altă parte. Va trebui să găsim noul lor drum.

— Cred că ați aflat că leul ne-a făcut o vizită? Nu cred nimerit să înfruntați riscul și să porniți singur și neînarmat, l-am prevenit pe Wag.

— Mie nu mi-e frică de nici un fel de animale sălbatice, răspunse el. Cunosc o formulă magică, și, spunînd acestea, un zîmbet discret îi miji pe sub mustățile groase.

— Și plecați în pădure neînarmat?

Wag dădu din cap afirmativ.

2 iulie. De cînd n-am mai scris, s-au întîmplat lucruri ciudate. Noaptea am auzit din nou răgetele leului și de teamă am avut crampe la stomac, și sîngele mi-a înghețat în vine. Dimineața mă spălam în fața cortului, cînd Wag ieși din cortul de alături. Purta un costum alb de flanelă, casca de plută și bocanci cu tălpi groase. Deși costumul era de campanie, nu avea nici cartușieră și nici armă. I-am dat bună dimineața, și el mi-a răspuns cu o mișcare din cap, apoi a pornit cu foarte multă grijă, după cum mi s-a părut. Treptat, însă, pasul i-a devenit tot mai sigur și, pînă la urmă, o porni cu mersul său obișnuit, uniform și grăbit. Merse așa pînă în locul unde colina noastră o pornea în pantă. Cînd drumul începu să coboare, Wag ridică mîinile și... în clipa aceea se întîmplă ceva cu totul neobișnuit, care mă făcu pe mine și pe toți fanii să scoatem un țipăt de mirare.

Corpul lui Wag începu să se rotească în aer, mai întîi încet, apoi din ce în ce mai repede, ca și cum ar fi fost la trapez și s-ar fi dat peste cap cu corpul perfect întins. O clipă, trupul i se vedea în poziție orizontală, pentru ca apoi capul să ajungă jos și picioarele sus. În felul acesta descria mereu cercuri, iar picioarele și corpul continuau într-una să-și schimbe locul. Pînă la urmă, mișcarea de rotație a corpului deveni atît de rapidă, încît ceea ce se vedea din picioare și cap se contopi într-un cerc nebulos, din care nu se mai zărea decît trupul ca un sîmbure întunecos. Și Wag a continuat să se rostogolească astfel pînă a ajuns la poalele colinei. Aici s-a mai rostogolit cîțiva metri, de data asta pe drum drept, după care s-a îndreptat și a pornit-o spre pădure cu pasul său obișnuit.

Nu înțelegeam nimic din toate acestea, iar fanii nici pe atît. Ei erau nu numai uluiți, dar și speriați, întrucît credeau că au văzut aici mîna duhurilor. Pentru mine, însă, această rostogolire nu era decît una dintre enigmele în fața cărora mă punea Wag atît de des.

Dar să lăsăm acum enigmele și să ne întoarcem la leul din pădure. Gîndul la el nu-mi dădea pace. Oare Wag nu se încredea

prea mult în forțele sale? Știu că pe un cîine îl poți speria cu un fenomen «supranatural»: încearcă să legi un os cu o ață subțire și să-l arunci unui cîine. Cînd cîinele se va apropia de os, tragi de ață. Osul se va mișca pe jos, ca și cum ar fugi din fața cîinelui. Acesta se va speria de un asemenea fenomen și va fugi cu coada între picioare din fața osului «însuflețit». Dar oare și leul va fugi cu coada între picioare cînd îl va vedea pe Wag rostogolindu-se prin aer? Întrebarea nu mi se părea prea neîntemeiată și de aceea mi-am zis că nu-l pot lăsa pe Wag singur.

Mi-am luat arma și, însoțit de patru fani, aleși dintre cei mai curajoși și mai dezghețați, am pornit pe urmele lui Wag. El nu ne-a văzut și mergea înainte pe un drum de pădure destul de larg făcut de elefanți. Nenumăratele fiare care urmaseră acest drum spre adăpat bătătoriseră pămîntul. Numai pe alocuri mai dădeai peste trunchiuri de copaci răsturnați și crengi rupte. De fiecare dată cînd ajungea lîngă un asemenea obstacol, Wag se oprea, ridica piciorul într-un fel ciudat, mult mai sus decît ar fi fost necesar, și făcea un pas mare. Uneori corpul i se înclina înainte, fără a se încovoia, însă după aceea își relua poziția verticală și mergea mai departe. Noi îl urmam la mică distanță. Deodată, în față se lumină brusc, drumul se lăți și ne pomenirăm într-o poiană.

Wag ieșise din umbră și mergea acum prin poiana însorită, cînd am auzit un mormăit ce nu putea veni decît de la o fiară pe care ceva o supărase sau o neliniștise. Totuși mormăitul nu semăna cu răgetul leului. Fanii spuseră în șoaptă numele animalului, dar eu nu cunoșteam denumirile locale. După expresia și gesturile călăuzelor mele, îmi puteam da seama că se tem de animalul acesta cel puțin tot atîta ca de leu. Cu toate acestea nu mă părăsiră, iar eu, simțind primejdia, grăbii pasul. Cînd am ieșit în poiană, am zărit un spectacol cu totul neobișnuit.

În dreapta mea, la vreo zece metri de pădure, stătea în iarbă un pui de gorilă, cam cît un băiat de zece ani. La puțină depărtare de el se aflau gorila femelă, cu blana cenușie-roșcată, și masculul, care era de-a dreptul uriaș. Wag mergea destul de repede prin poiana largă și, înainte de a fi văzut fiarele în iarbă, se trezi între puiul de gorilă și părinții lui. Cînd l-a zărit pe Wag, masculul a scos acel mormăit răgușit pe care îl auzisem încă din pădure. Wag observase tocmai fiarele: cu privirea ațintită asupra gorilei mascul, el continuă să meargă cu pasul său obișnuit. Cînd omul se apropie de el, puiul de gorilă începu să țipe, să schiaune și într-o clipă se cățără într-un copac nu prea înalt din apropiere.

Masculul scoase un al doilea mormăit de avertisment. In general, gorilele ocolesc omul, dar cînd sînt nevoite să primească lupta dovedesc un curaj și o cruzime neobișnuite. Văzînd că omul nu se întoarce din drum și temîndu-se, probabil, să nu-i atace puiul, masculul se ridică deodată în două labe și luă o înfățișare războinică. Nu știu dacă există o fiară mai înfricoșătoare decît această copie monstruoasă a omului. Pentru o maimuță, masculul era o făptură într-adevăr uriașă. In nici un caz nu era mai mic decît un om de statură mijlocie, dar cavitatea lui toracică mi se părea de două ori mai lată decît a omului. Avea trupul disproporțional de mare, iar miinile lungi și groase ca niște bîrne. Talpa labelor și palmele erau nespus de lungi. Sub arcadele puternice, ieșite în afară, luceau doi ochi înfricoșători, iar rînjetul gurii lăsa să i se vadă dinții uriași și sclipitori.

Gorila începu să se lovească cu pumnii săi enormi și păroși în coșul pieptului, dînd cu atîta putere, încît răsuna ca și cum ai fi izbit într-un butoi gol de vreo patruzeci de vedre. După aceea, scoase un urlet și, tot sprijinindu-se de pămînt cu mîna dreaptă, se repezi spre Wag.

Mărturisesc că eram atît de îngrozit, încît n-am putut lua pușca de pe umăr. In cîteva clipe, gorila străbătu distanța ce o despărțea de Wag și... atunci se întîmplă ceva neașteptat — cu totul neobișnuit.

Fiara se izbi de un obstacol invizibil, scoase un urlet și se prăvăli la pămînt. Wag nu căzu, ci se rostogoli doar în aer, ca la un exercițiu la trapez cu miinile ridicate și cu tot corpul întins. Gorila era acum furioasă de-a binelea. Se ridică din nou și se năpusti asupra lui Wag. De data aceasta, zbură peste capul lui Wag, căzînd din nou la pămînt. Masculul turba de mînie, urla, mormăia răgușit, făcea spume la gură și se năpustea asupra lui Wag, încercînd să-l cuprindă cu brațele sale monstruos de lungi. Dar între gorilă și Wag se ridica un obstacol invizibil, peste care nu se putea trece. Judecînd după poziția pe care o luau labele gorilei, mi-am dat seama că trebuie să fie o sferă. O sferă invizibilă, transparentă ca sticla, fără nici un fel de reflexe și în același timp rezistentă ca oțelul. Iată dar care era noua invenție a lui Wag!

Convins că Wag e în afara oricărei primejdii, am început să urmăresc cu interes această joacă neobișnuită. Fanii cu care venisem dansau încîntați de spectacol și chiar își lepădaseră armele. Intre timp, jocul devenea din ce în ce mai însuflețit.

Gorila-femelă părea că urmărește cu o egală curiozitate atacurile exasperate ale tovarășului său. Deodată, ea scoase un țipăt de luptă

și-i sări în ajutor. Jocul luă acum o nouă întorsătură. Gorilele se năpusteau ca ieșite din minți asupra sferei invizibile, care începu să sară dintr-o parte în alta ca o adevărată minge de fotbal. Nu-mi închipui să fie prea plăcut în interiorul unei asemenea mingi atunci cînd fotbaliștii sînt niște gorile! Corpul lui Wag întins, ca o coardă, se rotea din ce în ce mai repede, atunci cînd sfera sărea de colo-colo. Înțelegeam în sfîrșit de ce corpul era perfect întins, iar mîinile ridicate: Wag se sprijinea cu mîinile și cu picioarele de pereții sferei, ca să nu se lovească. Pereții sferei erau extraordinar de rezistenți. Cînd gorilele se aruncau asupra ei în același timp, presînd-o din amîndouă părțile, «mingea» zvîcnea la vreo trei metri înălțime, ca să cadă apoi fără să se spargă. Se vedea însă că Wag începuse să obosească. Era evident că nu se mai putea menține multă vreme într-o asemenea poziție, cu mușchii încordați la maximum. Și într-adevăr îl zării încovoindu-se și căzînd pe fundul sferei.

Situația începea să devină îngrijorătoare. Nu ne mai puteam îngădui să rămînem simpli spectatori. I-am chemat pe fani, i-am pus să-și ia puștile de pe jos și ne-am îndreptat spre sferă. I-am oprit pe indigeni să tragă fără ordinul meu, temîndu-mă să nu-l nimerească din greșeală pe Wag: nu știam dacă sfera invizibilă poate rezista la focurile de armă. Pe de altă parte, sfera nu putea fi absolut compactă, căci în felul acesta Wag s-ar fi asfixiat. Așadar, cred că sfera era străbătută de mai multe orificii, prin care gloanțele ar fi putut pătrunde.

Ne-am apropiat cu zgomote și țipete pentru a atrage atenția gorilelor asupra noastră, ceea ce ne reuși întru totul. Primul întoarse capul înspre noi masculul, scoțînd urlete amenințătoare. Văzînd că nu ne sperie, porni asupră-ne. Cum se îndepărtă de sferă, am ochit și am tras. Glontele lovi gorila drept în piept — mi-am dat seama de asta după dîra de sînge care se scurgea pe blana cenușiu-roșcată. Fiara scoase un urlet cumplit, duse laba la rană, dar nu căzu la pămînt, el continuă să alerge și mai repede înspre mine. Am tras încă o dată și l-am nimerit în umăr, dar în aceeași clipă el ajunsese lîngă mine apucînd țeava puștii. Îmi smulse pușca cu o forță neobișnuită, îndoi țeava și o rupse, dar nu se mulțumi cu atît, ci luă țeava în gură și începu să o roadă cu dinții, ca pe un ciolan. Deodată însă se clătină, căzu la pămînt și începu să se zbată fără să lase din mînă pușca fărîmată. Între timp femela se făcuse nevăzută.

— Ești rănit? auzii glasul lui Wag parcă de undeva de departe. Oare după scuturătura zdravănă, pe care o căpătasem de la gorilă, începusem să aud prost?

Am ridicat privirea şi l-am văzut pe Wag, chiar deasupra mea. Acum, cînd era foarte aproape, mi-am dat seama că in jurul lui se găsea un fel de înveliş încețoşat. Am privit cu mai multă atenție și am înțeles că ceea ce vedeam nu era invelișul sferei care era absolut transparent, ci urmele labelor gorilei, şi, pe alocuri, noroiul ce se lipise de suprafața ei.

Wag zări, se pare, privirea mea ațintită asupra petelor de pe sfera sa *invizibilă şi îmi spuse zîmbind*:

— Cînd solul este umed sau clisos, pe suprafața sferei rămîn cîteva urme și atunci ea devine vizibilă. Dar să ştii că nici nisipul și nici frunzele uscate nu se prind de ea. Dacă te simți in putere, ridică-te să ne întoarcem acasă. Pe drum o să-ți povestesc cite ceva despre invenția mea.

M-am ridicat şi l-am cercetat mai îndeaproape. Wag avusese şi el de suferit și pe față i se vedeau din loc in loc vînătăi.

— Nu-i nimic, trece pînă la nuntă, spuse el. Asta o să-mi fie de învățătură, să nu mai umblu neinarmat prin hățișurile junglei africane, chiar dacă mă găsesc într-o sferă inexpugnabilă. Cine ar fi crezut că mă voi simți ca într-o minge de fotbal.

— V-a venit şi dumneavoastră în minte aceeaşi comparație?

— Fireşte. Şi acum, ascultă. Ai auzit poate că în America a fost inventat un metal special, transparent ca sticla, sau mai bine zis o sticlă rezistentă ca metalul. Se spune că din acest material se construiesc avioane de luptă. Avantajele lui sînt ușor de înțeles: avionul este aproape invizibil pentru inamic. Spun *aproape* pentru că aviatorul, oricum, este vizibil, aşa cum şi eu sînt vizibil din această sferă. M-am gîndit de mult să-mi construiesc o asemenea «fortăreață», care să-mi lase libertatea să văd şi să observ viața animalelor şi, în acelaşi timp, să mă apere dacă sînt zărit şi atacat de ele. Am făcut o serie de experiențe şi mi-am atins scopul. Sfera mea este *făcută din cauciuc. Da, da, oamenii nici nu bănuiesc toate însu*şirile acestui material neobişnuit de util! Am reuşit să-l fac transparent ca sticla şi rezistent ca oțelul. Cu toate peripețiile de astăzi, nu tocmai plăcute şi care s-ar fi putut termina mult mai tragic dacă d-ta nu mi-ai fi venit la timp în ajutor, consider invenția mea foarte reuşită şi utilă. Cît priveşte gorilele, cine şi-ar fi putut inchipui că o să dau peste ele prin aceste locuri. Este adevărat că hățişurile sint destul de sălbatice, dar gorilele trăiesc de obicei în jungla cea *mai sălbatică, de nepătruns.*

— Bine, dar nu înțeleg cum vă deplasați?

— Foarte simplu. Uite, apăs cu talpa piciorului pe peretele interior al sferei, şi greutatea corpului o sileşte să se rostogolească. Suprafața sferei are cîteva orificii pentru respirație. Am făcut-o din

două jumătăţi, pe care după ce intru le prind cu nişte curele speciale, făcute tot din cauciuc transparent. Dezavantajul este, într-adevăr, că pe pante e greu să reţin sfera, care începe să se rostogolească tot mai repede, şi atunci sînt nevoit să fac puţină gimnastică. Dar, în fond, de ce n-aş face?"

VII. CAPCANA INVIZIBILA

„20 iulie. Mi-am întrerupt iar o vreme însemnările în jurnal.

După cîte se pare, elefanţii s-au îndepărtat mult. A trebuit să ridicăm corturile şi să urmăm cîteva zile poteca bătătorită de pachidermi pînă ce am dat, în sfîrşit, de urme proaspete. După alte două zile, fanii noştri au izbutit să descopere locul unde se adăpa turma de elefanţi. Fanii sînt vînători de elefanţi încercaţi, foarte pricepuţi şi cunosc multe procedee de a-i vîna. Wag preferă însă metode mai originale. A cerut să i se aducă pe poteca elefanţilor o ladă şi din ea a început să scoată ceva invizibil. Fanii priveau cu o groază superstiţioasă mîinile lui Wag, care se mişcau ca şi cum ar fi scos şi potrivit ceva, dar acest «ceva» era la fel de nevăzut ca şi aerul. Fără îndoială că ei îl socotesc pe Wagner un mare vrăjitor.

Deşi Wag nu-mi spusese nimic, mi-am dat imediat seama că scoate din ladă ustensile pentru vînat făcute din acelaşi material transparent ca şi sfera.

— Apropie-te şi pune mîna, îmi spuse Wagner, văzînd că mor de curiozitate. M-am apropiat, am pipăit aerul şi deodată am simţit în mînă o frînghie cu un diametru de cel puţin 1 cm.

— E cauciuc?

— Da! Una dintre nenumăratele varietăţi de cauciuc. De data aceasta, l-am făcut elastic ca o frînghie, dar cu aceeaşi rezistenţă de oţel şi aceeaşi transparenţă ca şi materialul din care am confecţionat sfera. Din frînghiile astea invizibile, o să facem capcane şi le vom pune pe drumul pe care vin elefanţii. Animalul se va prinde în ele şi ne va cădea în mînă.

N-aş putea spune că a fost treabă uşoară să întinzi pe pămînt frînghii invizibile şi să faci din ele ochiuri. Chiar şi noi am căzut de cîteva ori, agăţîndu-ne piciorul de «frînghie». Totuşi pe seară munca era terminată, şi nu mai aveam altceva de făcut decît să aşteptăm venirea elefanţilor.

Era o minunată noapte tropicală. Jungla răsuna de foşnete şi suspine tainice. Uneori, îţi venea să crezi că plînge cineva — poate că vreo mică sălbăticiune îşi lua rămas bun de la viaţă. Alteori se auzeau hohote de rîs sălbatic, care-i făcea pe fani să se înfioare ca sub o suflare rece.

Elefanții s-au apropiat pe nesimțite. Puțin în fața turmei, mergea conducătorul, întinzîndu-și într-una trompa lungă și mișcînd-o neîncetat. *Cu ea simțea miile de mirosuri ale nopții : trecea peste cele cunoscute și se oprea asupra acelora care ascundeau o primejdie.* La cîțiva pași de obstacolele noastre invizibile, elefantul se opri brusc și întinse trompa atît de drept cum nu am mai avut vreodată prilejul să văd. Adulmecă cu încordare ceva — poate că simțise mirosul trupurilor noastre, deși noi, urmînd sfatul fanilor, ne scăldasem in lac cu puțin înainte de apusul soarelui și ne spălasem și rufele. E știut doar că la ecuator transpiri toată ziua.

— Proastă treabă, șopti Wag. Elefantul ne-a simțit prezența. De fapt, cred că a prins mirosul cauciucului și nu pe acela al corpurilor noastre. La asta nu m-am gîndit...

Elefantul era în prada unei ezitări vădite. Nu încăpea îndoială că simțea acum un miros nou pentru el. Ce primejdii prevestea acest miros necunoscut ? Tot atît de nehotărît, elefantul mai făcu cîțiva pași căutînd să-și dea seama de unde venea mirosul acela ciudat. Dar acești cîțiva pași îi fură fatali, și el nimeri în primul ochi. Elefantul își trase piciorul din față, dar o piedică invizibilă i-l reținea. Atunci începu să tragă cu tot mai multă putere «frînghia», încît vedeam cum i se încrețește pielea deasupra labei. Uriașul animal se lăsă înapoi cu tot trupul pînă atinse aproape pămîntul cu partea dinapoi. Pielea lui, acea piele atît de groasă a elefanților, nu rezistă : presiunea «frînghiei» o făcu să plesnească, și pe picior începu să i se *prelingă un sînge negru și gros.*

Cît despre «frînghie», ea suporta mai departe această încordare neobișnuit de puternică.

Eram gata să sărbătorim victoria, cînd deodată se întîmplă ceva neobișnuit. Arborele gros de care era legată «frînghia» se prăvăli, ca și cum ar fi fost retezat de un topor. Surprins, elefantul căzu pe spate, dar se ridică repede și, întorcîndu-se, se făcu nevăzut, scoțînd strigăte de alarmă.

— Acum nu mai e nici o nădejde ! spuse Wagner. Elefanții n-or să se mai apropie de locurile unde vom întinde cursele noastre invizibile, dar perceptibile după miros. Va trebui, poate, să mă ocup de dezodorarea lor chimică. Dezodorare chimică... Hm !... Mirosuri... De...

Wagner căzu pe gînduri :

— Și de ce nu ? urmă el. Uite ce idee mi-a venit : am putea încerca să prindem elefantul cu mijloace chimice, de pildă printr-un atac cu gaze. Noi n-avem nevoie să ucidem elefantul, lucru de altfel *mult mai ușor, ci să-l aducem în stare de inconștiență. Ne înar*măm cu măști antigaz, luăm un balon cu gaze și le dăm drumul

pe această polecă. Vegetația înconjurătoare este foarte deasă, un adevărat tunel de verdeață, astfel încît gazele n-or să se împrăștie...

De altfel, mai am un mijloc și mai sigur!

Și Wagner se porni pe rîs — se vede că-i venise un gînd foarte năstrușnic.

— Acum trebuie să-i urmărim pe elefanți încotro se vor duce la adăpat. Încoace nu cred că se vor mai întoarce."

VIII. „VODCA DE ELEFANT"

„*21 iulie 1957.* Fanii au descoperit locul unde se adapă elefanții. Este un lac de pădure, destul de mic. După ce elefanții s-au adăpat și s-au afundat în desișul pădurii, Wag, eu și indigenii ne-am apucat de lucru. Ne-am dezbrăcat și am intrat în apă, unde am început să batem pe fundul lacului șiruri strînse de bîrne, îngrădind astfel o mică porțiune a lacului. Pe urmă, am lipit bine cu lut peretele de sub apă și am obținut în felul acesta un mic iaz îndiguit. Stăvilarul despărțea porțiunea aceasta a lacului chiar în locul unde veneau de obicei elefanții la adăpat.

— Minunat! spuse Wag. Nu ne mai rămîne acum decît să «otrăvim» apa. Pentru asta am o soluție foarte bună, absolut inofensivă, dar care îmbată mai puternic decît alcoolul.

Mai multe ore în șir, Wag se închise în laboratorul său, de unde ieși pînă la urmă cu o găleată de «vodcă de elefant» — cum îi spunea el. «Vodca» fu turnată în apă, iar noi ne cățărarăm în copaci, pregătindu-ne de așteptare.

— Or să bea oare elefanții vodca dumitale? l-am întrebat eu.

— Sper c-o să le placă. După cîte știu, urșii beau vodcă, ba chiar ajung adevărați bețivi. Sst! Se aud pași...

Mi-am aruncat privirile asupra uriașei «arene».

Sînt nevoit să fac aici o mică digresiune. Trebuie să mărturisesc că în tot timpul călătoriei am fost mereu surprins de varietatea arhitectonică și de peisajele mereu noi ale pădurii tropicale. În general, mergi printr-o pădure «în trei etaje»: mai întîi o mică pădurice de tufe și de copaci mărunți, care nu întrec înălțimea omului; deasupra ei se ridică o a doua pădure, cam tot atît de înaltă ca pădurile noastre nordice. În sfîrșit, deasupra ei se înalță cea de-a treia pădure, formată din arbori uriași. Între șirurile de coroane ale primelor două păduri există goluri, pe care le umplu doar lianele și vrejurile diferitelor plante tîrîtoare. Spectacolul pe care-l oferă o asemenea pădure în trei caturi este o adevărată vrajă.

Sus de tot, deasupra capului, nălucesc peşteri înverzite, cascade de verdeaţă, căzînd de pe o stîncă pe alta, şi munţi înverziţi ce se înalţă pînă în nori. Şi totul — împodobit cu penele în mii de culori ale păsărilor şi nuanţele de vis ale orhideelor.

Şi deodată îţi vine să crezi că ai nimerit într-o măreaţă catedrală gotică, susţinută de nenumărate coloane uriaşe, înfipte în pămîntul acoperit cu muşchi şi cu vîrfurile atingînd cupola aproape invizibilă. Mai faci cîţiva paşi şi iarăşi nu mai recunoşti locul: te afli acum în hăţişuri de nestrăbătut. Din faţă şi din spate, din dreapta şi din stînga, te înăbuşă frunzele. Muşchiul, iarba şi florile îţi strîng trupul pînă la umeri. Simţi că te trage în jos un adevărat vîrtej de verdeaţă. Picioarele ţi se împiedică în vegetaţia moale sau se lovesc de trunchiurile copacilor răsturnaţi, dar în clipa cînd eşti sleit de puteri şi simţi că te-ai împotmolit pentru totdeauna în mlaştina vegetaţiei de nestrăbătut, crengile se dau parcă la o parte şi rămîi fără glas: eşti în mijlocul unei uriaşe peşteri rotunde, cu bolta verde. «Un stîlp» de o grosime neînchipuită susţine cupola peşterii. Pe pămînt nici un fir de iarbă — un adevărat teren de crichet. Arborele uriaş înăbuşă cu umbra sa orice vegetaţie din jur, nelăsînd să pătrundă nici o rază de lumină. Crengile îi atîrnă pînă la pămînt, înfrăţindu-se parcă cu el. Aici este împărăţia întunericului şi a răcoarei. In călătoria noastră am avut nu o dată prilejul să ne odihnim la umbra cîte unui asemenea gigant: baobab, arbore de cauciuc, sau smochin indian.

Un asemenea arbore uriaş ne-a oferit şi acum adăpost în crengile sale. Se afla nu departe de apă şi ne dădea astfel posibilitatea să vedem toate animalele ce mergeau pe poteca elefanţilor şi care trebuiau să străbată «arena» înainte de a se apropia de mal. Cîte drame ale pădurii n-a văzut această «arenă»! Ici-colo mai albeau oase de antilope, bivoli şi mistreţi. Nu departe începea savana, aşa că adesea veneau aici la adăpost şi animale de cîmpie.

In «arenă» îşi făcu deodată apariţia un porc mistreţ, urmat de scroafă şi de opt purcei. Intreaga familie se îndrepta spre lac. Nu după multă vreme mai apărură încă cinci femele, pare-se din aceeaşi familie. Mistreţul se apropie de apă şi se apucă să bea, dar dintr-o dată îşi scoase rîtul din apă, grohăi în semn de protest şi trecu în altă parte. Incercă şi acolo apa, dar se vede că nu-i plăcu şi dădu din cap.

— Nu vrea să bea, îi şoptii eu lui Wag.

— Nu i-a simţit încă gustul, îmi răspunse acesta tot în şoaptă.

Wag avea dreptate. Nu trecu mult, şi mistreţul încetă să mai tot dea din cap şi începu să bea. Scroafa însă se agita şi, după cum

mi se părea mie, le striga purceilor să nu bea. După o vreme îl prinse și ea gustul. Mistrețul, femelele și purceii băură multă vreme — mai mult decît obișnuiesc în general. Primii care se îmbătară fură purceii: ei începură deodată să guițe și se năpustiră unul asupra altuia, gonind prin «arenă». După ei, se îmbătară și cele șase femele. Clătinindu-se, începură să grohăie, să se împleticească și să se înfrunte; se ridicau pe picioarele dindărăt, se tăvăleau pe pămînt și se dădeau chiar peste cap. Pînă la urmă, se trîntiră la pămînt și adormiră împreună cu purceii. Mistrețul, însă, se dovedea a fi rău la beție. Grohăia înfricoșător, se năpustea asupra arborelui uriaș din mijlocul poenei, înfigîndu-și cu atîta forță colții, incit abia de-i mai putea scoate.

Urmăream cu atîta interes năzdrăvăniile mistrețului beat, încît nici n-am băgat de seamă cînd s-au apropiat elefanții. Pășind tacticos, ei începură să iasă unul după altul din cărarea înverzită. Trebuie să spun că în clipa aceea pajiștea din jurul arborelui arăta într-adevăr ca o arenă de circ, dar nu cred să fi existat vreodată un circ cu atîția artiști patrupezi. Mărturisesc că m-a înspăimîntat mulțimea aceea de trupuri masive ale elefanților, asemenea unor șobolani uriași. Erau peste douăzeci la număr.

Dar ce i s-o fi năzărit bețivanului de mistreț? În loc să o ia la sănătoasa, el prinse să grohăie amenințător și se repezi ca o săgeată spre turma de elefanți. Elefantul care mergea în față, cel mai mare dintre toți, probabil că nu se aștepta la un atac. Își încovoie așadar capul, privind cu curiozitate la animalul ce gonea spre el. Apropiindu-se de elefant, mistrețul îl lovi cu colții în picior. Elefantul răsuci în grabă trompa, își aplecă deodată capul și, luîndu-l pe mistreț în colți, îl zvîrli cu atîta putere incit acesta căzu în apă.

Mistrețul grohăi, se bălăci în apă și, înainte de a ieși la mal, mai trase cîteva înghițituri de apă, ca și cum ar fi vrut să capete curaj. De data asta, văzîndu-l că se apropie din nou, elefantul se pregăti de atac. Îl așteptă pe mistreț cu colții lăsați în jos, și cînd acesta se năpusti asupra lui nimeri în colți și fu într-o clipă spintecat. Elefantul zvîrli de pe colți animalul muribund și-l călcă în picioare. Din mistreț nu mai rămaseră decît capul și coada, căci trupul și picioarele îi fuseseră făcute piftie.

Cu aceeași pași măsurați, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic, elefantul conducător străbătu întreaga «arenă», ocolind cu grijă puii de mistreț și femelele ce zăceau amețite, coborî spre malul apei și-și cufundă trompa în ea. De sus, din copac, noi priveam curioși să vedem ce o să se întîmple.

Elefantul înghiţi o dată, dar ridică brusc trompa şi începu să răscolească apa, probabil ca să-i asemuiască gustul în diferite locuri. Mai făcu cîţiva paşi şi, deodată, îşi cufundă trompa dincolo de bariera noastră, unde apa nu era otrăvită cu băuturi ameţitoare.

— S-a dus de rîpă planul nostru! şoptii eu, dar în acelaşi moment scosei un strigăt de mirare: elefantul se întorsese la locul îngrădit şi începuse să bea «vodca de elefant». Îi plăcea. Lingă elefantul conducător se rînduiră şi ceilalţi elefanţi, dar barajul nostru nu era prea mare, aşa încît o parte din turma de elefanţi se adăpa cu apă obişnuită.

Credeam că adăpatul nu se va termina niciodată. Vedeam pîntecele elefantului umflîndu-se într-un chip monstruos. Elefanţii beau, nu glumă, aşa încît după o jumătate de oră nivelul apei din bazinul nostru scăzuse la jumătate, iar după o oră elefantul şi tovarăşii săi supseseră tot lichidul, pînă la fund. Dar, încă înainte de a fi terminat de băut, elefanţii începură să se clatine, iar unul dintre ei se prăbuşise chiar în apă, ridicînd valuri mari. Animalul scoase un strigăt, se ridică şi căzu apoi într-o rînă; întinzîndu-şi trompa pe mal, începu să sforăie cu atîta putere încît tremurau pînă şi frunzele arborilor, iar păsărelele speriate îşi luau zborul, urcîndu-se pe crengile cele mai de sus ale copacilor.

Conducătorul elefanţilor se îndepărtă de lac, gîfîind ca o locomotivă. Dar trebui să se oprească şi am văzut că şi trompa îi atîrnă moale, ca o cîrpă; urechile ba i se ridicau, ba i se lăsau blegi în jos. Elefantul se clătina încet şi ritmic cînd înainte, cînd înapoi, în timp ce în jur tovarăşii săi cădeau ca seceraţi de gloanţe. Ceilalţi elefanţi, care nu băuseră «vodcă», priveau uimiţi acest spectacol ciudat. Începură să mugească şi să se agite în jurul elefanţilor beţi, încercînd să-i ridice. O femelă uriaşă se apropie de elefantul conducător şi-i pipăi neliniştită capul cu trompa. La acest gest de mîngîiere, elefantul răspunse cu o mişcare înceată a cozii, fără a înceta să se legene. Apoi ridică brusc capul, începu să sforăie şi căzu la pămînt. Elefanţii trezi se înghesuiră buimăciţi în jurul său, nevrînd să plece fără conducător.

— Proastă treabă dacă elefanţii trezi vor rămîne aici, zise Wag de data aceasta cu glas tare. Ce să facem cu ei? Să-i ucidem? Mai bine să mai aşteptăm, să vedem ce-or să mai facă.

Elefanţii care nu se îmbătaseră păreau să ţină sfat. Scoteau sunete ciudate, mişcîndu-şi într-una trompele. «Conferinţa» dură destul de mult. Începuse să se lumineze de ziuă, cînd elefanţii îşi aleseră un nou conducător şi încet, unul după altul, părăsiră «arena», unde zăceau «cadavrele» tovarăşilor.

(Sfîrşitul la numărul viitor)

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviigheorghe
krokodyllu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

RETINEȚI
În curînd
VOR APĂREA ÎN
EDITURA SCÎNTEII
ALMANAHUL
ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ
1959
ȘI
ALMANAHUL
Femeia
1959
CU UN BOGAT MATERIAL
LITERAR ȘI ILUSTRATIV
ELE VOR FI PUSE ÎN VÎNZARE PRIN
DEBITELE O.C.L. DIN ÎNTREAGA ȚARĂ
APARE DE DOUĂ ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU